

בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.)
بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة
B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

27.5.09

ש.מ 13270

לכבוד

תא"ל אביחי מנדלבליט

הפרקליט הצבאי הראשי

הפרקליטות הצבאית הראשית

הקריה, תל אביב

בדואר ובאמצעות פקס: 03-5694526

שלום רב,

הנדון: חיילים ירו פגז וירי חי על בני משפחות חגי וערפאת, הרגו ארבעה ופצעו תשעה,

א-זייטון, עזה, 5.1.09

בהמשך למכתבי אליך מיום 10.5.09, בנוגע לצורך בהקמת מנגנון חקירה עצמאי לבדיקת התנהלות הצבא במהלך הלחימה במבצע "עופרת יצוקה", הריני לפנות אליך בנוגע למקרה נוסף לגביו הגיע אלינו מידע המעורר חשד כי הצבא פעל בניגוד להוראות המשפט ההומניטארי הבינלאומי.

ביום שני, 5.1.09, בסביבות השעה 1:30 אחר חצות, התעוררו בני משפחת חגי, תושבי שכונת א-זייטון בעזה, לקולות פיצוצים סמוך לביתם. מוחמד אמין חגי, בן 37, הודיע לאחיו נסר חגי, שגר בסמוך אליו, שהוא ובני משפחתו מתכוונים לבוא אליו, אולם עוד הוא ניגש לחדר השינה כדי לקחת את מעילו, נורה פגז על ביתו והוא נהרג במקום. שתיים מבנותיו נפצעו (נקודת הציון של בית מחמד חגי: "E034° 26' 4.8" N31° 28' 32.23").

כחמש דקות לאחר מכן הגיעו כשלושים חיילים לבית והורו לנסר חגי, שהגיע בינתיים לבית אחיו, להעביר את גופת אחיו לחדר סמוך. לשאר בני המשפחה, שבעה במספר, הורו החיילים לעזוב את הבית וללכת לביתו של נסר חגי.

בבית של נסר חגי היו למעלה מעשרה חיילים. הם כיסו את עיני הגברים וכפתו את ידיהם. החיילים הותירו את בני חמולת חגי, כשלושים איש, מרוכזים באחד מחדרי הבית. הם היו ללא אוכל ושתייה עד השעה 12:30 בצהריים של אותו יום שני. אז, הורו החיילים לנשים לקחת את הילדים וללכת לכיוון רפיח. עפאף חגי, אשתו של נסר חגי, התחננה שהחיילים יאפשרו לבעלה ולבנה איהאב, בן 18, ללכת עם הנשים והילדים, והם הסכימו. לאחר שיצאו מהבית הצטרפו אליהם בני משפחת סמיר חגי ויחד הם היו 39 איש.

כאשר הגיעו לצומת של כביש א-סיכה, הם החליטו לפנות צפונה לבית של קרוב משפחתם, ג'מיל חג'י. הם דפקו על דלת ביתו של ג'מיל חג'י, אולם איש לא היה בבית. מהבית שממול, יצאו באותה עת 12 איש ממשפחת ערפאת. שתי המשפחות ישבו כדקה מתחת לאחד העצים ברחוב. חייל שעמד בחלון אחד הבתים הסמוכים ירה באוויר והורה להם ללכת לכיוון רפיח. הם קמו והתכוננו ללכת לכיוון רפיח ואז נורתה עליהם אש. כתוצאה מירי זה נהרגה במקום עולא מסעוד ח'ליל ערפאת, בת 27. שבעה נוספים נפצעו (נקודת הציון של הבית בו עמד החייל, ביתו של האני אבו זור: " N31° 28' 29.96" E034° 26' 12.23").

בשלב זה התפצלה הקבוצה. כמה מבני משפחת חג'י הלכו דרומה לכיוון רפיח והאחרים, בהם בני משפחת ערפאת, נשארו במקום ונכנסו לביתו של ג'מיל חג'י שבמרחק כחמישים מטרים, מהבית ממנו ירה בהם החייל. הם התקשרו לצלב האדום וביקשו שיגיעו כדי לסייע לפצועים, אולם אלה מסרו שהם לא מצליחים להגיע למקום כי הצבא יורה כל הזמן. כשש שעות לאחר שנכנסו לבית, מת הנער מחמד סמיר אמין חג'י, בן 15, שנפצע בגבו וברגליו (נקודת הציון של בית ג'מיל חג'י: " N31° 28' 28.44" E034° 26' 8.6").

ביום רביעי, 7.1.09, בסביבות השעה 11:00 בבוקר, ירו חיילים לעבר ביתו של ג'מיל חג'י, ככל הנראה מדובר בפגז שנורה מטנק. כתוצאה מכך פרצה אש בקומה הראשונה של הבית שבקומת הקרקע שלו מצאה הקבוצה מחסה. כתוצאה מהירי, פרצה אש בבית והם לא הצליחו לכבותה. לאחר כשעתיים האש כבתה מעצמה, ככל הנראה מהמים שזרמו מהמיכלים שעל גג הבית ושנפגזו בהפגזה.

כמה שעות לאחר מכן, בסביבות השעה 14:30, הגיעו אנשי הצלב האדום ופינו אותם. הם הועברו לבית חולים אל-קודס ורובם שוחררו לאחר חמישה ימי אשפוז.

בני משפחת חג'י שהלכו דרומה לכיוון רפיח נתקלו בעוברי אורח שהסיעו אותם לבית חולים שוהדא' אל-אקצ'א. בבית החולים נודע להם שהתינוקת, שהד חג'י בת 3, מתה מפצעה.

מהשתלשלות העניינים שלעיל עולה כי בשלושה אירועים שונים ירו חיילים באופן המעלה חשד כי נעשה בניגוד להוראות המשפט הבינלאומי ההומניטארי. באירוע הראשון ירו חיילים, ככל הנראה פגז, לעבר ביתו של מוחמד חג'י בשעת לילה מאוחרת, בלי שניתנה להם כל אזהרה. באירוע השני, ירו חיילים לעבר קבוצת אנשים שחיילים אחרים הורו להם לפנות את בתיהם. באירוע השלישי ירו חיילים לעבר הבית בו הסתתרו משפחות חג'י וערפאת, למרות שהם ידעו שהם מצאו בו מחסה. בכל האירועים האלה ידעו החיילים, או היה עליהם לדעת, כי אזרחים עלולים להיפגע כתוצאה מהירי ולכן הייתה מוטלת עליהם חובה להימנע ממנו.

כתוצאה מאירועים אלה, נהרגו ארבעה אזרחים :

1. מוחמד אמין חגי חגי, בן 37
2. עולא מסעוד ח'ליל ערפאת, בת 27
3. מחמד סמיר אמין חגי, בן 15
4. שהד מחמד אמין חגי, בת 3 (בתו של מחמד חגי)

תשעה נוספים נפצעו :

1. מאג'דה אחמד מוסטפא ערפאת, בת 51
2. עביר מחמד מוסטפא חגי, בת 34
3. ערפאת מסעוד ח'ליל ערפאת, בן 32 (הבן של מאג'דה ערפאת)
4. נר'ים מחמד אמין חגי, בת 13 (הבת של עביר חגי)
5. נור אל-הודא מחמד אמין חגי, בת 6 (הבת של עביר חגי)
6. אמין סמיר אמין חגי, בן 19
7. איהאב נסר אמין חגי, בן 18
8. עאיידה מסעוד ח'ליל ערפאת עלוואן, בת 28 (הבת של מאג'דה ערפאת)
9. נור עבד אל-חמיד דיאב עלוואן, בת 7 חודשים (הבת של עיידה ערפאת עלוואן)

בני המשפחות חגי וערפאת לא עסקו בשום פעילות עוינת ולא היו חמושים. ברור שירי לעבר אזרחים שאינם מהווים סיכון, אינו חוקי ומעלה חשד כבד כי החיילים פעלו בניגוד להוראות המשפט ההומניטארי הבינלאומי ואף בניגוד לפקודות הצבא.

בהתחשב בחומרת האירוע ובתוצאותיו הקשות, אבקשך להורות על חקירת האירוע. במסגרת חקירה זו יש לבחון גם את אחריות הדרג הפיקודי ואת ההוראות שניתנו במקרה זה.

(למכתב זה מצורף דיסק עם תמונות ממקום האירוע ונקודת הציון).

בכבוד רב,

גיסיקה מונטל
מנכ"ל בצלם

העתק : מר מנחם מזוז, היועץ המשפטי לממשלה, בפקס : 02-6467001
רב אלוף גבי אשכנזי, ראש המטה הכללי, בפקס : 03-5698296